

UCHWAŁA NR XXXI/185/2021
Rady Miejskiej w Biskupcu
z dnia 23.02.2021

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Najdymowo na lata 2021-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm.) w związku z uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Najdymowo nr - z dnia 06.02.2021 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Najdymowo na lata 2021-2025 Rada Miejska w Biskupcu uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się **Plan Odnowy Miejscowości Najdymowo na lata 2021-2025** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Biskupca.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
A. Radziszewska
Alina Radziszewska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAJDYMOWO NA LATA 2021-2025

**GMINA BISKUPIEC
POWIAT OLSZTYŃSKI
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE**

Najdymowo 2021r.

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wpieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zadania z zakresu odnowy miejscowości nie są wyłącznie powiązane z funduszami unijnymi. Wszelkie fundusze pozabudżetowe są tutaj możliwe do wykorzystania i pożądane. Aby jednak poznać strukturę koniecznych wydatków, trzeba sporządzić dokument o charakterze średnioterminowej prognozy ekonomiczno-finansowej i wystąpić z odpowiednim montażem finansowym budżetu.

Ponieważ zakłada się logiczną konsekwencję konstrukcji Planu Odnowy Miejscowości w ścisłej korelacji ze strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego, dokument ten powinien mieć charakter małej strategii rozwoju miejscowości. Wskazane jest aby w szczególności obejmował analizy zasobów sołectwa, porównania korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizji rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami montażu finansowego projektów do realizacji. Wymaga to ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Dokument „Plan Odnowy Miejscowości Najdymowo” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

Celem nadrzędnym, który przyświeca wizji dalszego rozwoju Najdymowa jest zrównoważony, wielofunkcyjny rozwój tej miejscowości, zapewniający trwałość struktur społecznych, gospodarczych i kulturowych. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich takich jak wieś Najdymowo wiąże się z koncepcją wielofunkcyjności, polegającą na promowaniu rozwoju funkcji pozarolniczych obszarów wiejskich, kształtowaniem warunków różnorodnej działalności ekonomicznej, utrzymaniem wartości krajobrazowych i przyrodniczych, zachowaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego, rozwojem funkcji społecznych i kulturalnych oraz rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej. Zrównoważony rozwój zwiększyć ma atrakcyjność Najdymowa, jako miejsca życia i pracy, przyczynić się do redukcji bezrobocia oraz wpływać na kształtowanie produkcji rolnej zgodnej z wymogami ochrony środowiska i zachowania krajobrazu.

Kierowanie się niniejszym Planem pozwoli na koncentrację środków na działaniach priorytetowych, zmierzających do jasno określonego celu. Umożliwi postępowanie zgodnie z określonym harmonogramem i przyjętą hierarchią zadań. Plan ten ma służyć koncentracji środków i efektywności ich wykorzystania. Będzie też jasną deklaracją mieszkańców Najdymowa w stosunku do władz gminy Biskupiec i instytucji udzielających wsparcia ze środków Unii Europejskiej i funduszy krajowych, w której mieszkańcy swoimi głosami zdecydują o kierunkach rozwoju swojej miejscowości i realizacji swoich życiowych potrzeb.

Plan Odnowy Miejscowości Najdymowo powstał przy dużym zaangażowaniu mieszkańców tej miejscowości, a zwłaszcza Sołtysa i Rady Sołeckiej, a także wsparciu Burmistrza oraz Urzędu Miejskiego w Biskupcu. Obecna wersja programu została wypracowana podczas spotkań mieszkańców w ramach uczestnictwa sołectwa Najdymowo w Programie „Odnowa Wsi Województwa Warmińsko – Mazurskiego”.

Podstawą opracowania Planu Odnowy Miejscowości Najdymowo była „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy Biskupiec”, „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec”.

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
Spis treści	3
I. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA	4
1. Prezentacja wsi.....	6
2. Dziedzictwo historyczne	9
3. Dziedzictwo kulturowe.....	10
4. Walory przyrodnicze.....	11
5. Układ wsi	11
6. Jaka jest wieś Najdymowo	12
7. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	12
II. ANALIZA SWOT	13
III. WIZJA ROZWOJU WSI – JAKA MA BYĆ WIEŚ NAJDYMOWO	14
IV. ARKUSZ PLANOWANIA – OPIS PLANOWANYCH DO REALIZACJI ZADAŃ.....	16
1. Charakterystyka projektów	17
2. Szacunkowy koszt i harmonogram planowanych przedsięwzięć.....	20
V. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU I ZARZĄDZANIE	21

I. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA

Analizę zasobów sołectwa Najdymowo (z miejscowością Najdymowo) przeprowadzono na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych od mieszkańców Najdymowa.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	obojętne	małe	duże
Środowisko przyrodnicze			
walory krajobrazu			x
walory przyrodnicze			x
wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)			x
gleby		x	
kopaliny	x		
Środowisko kulturowe			
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			x
walory zagospodarowania przestrzennego			x
zabytki			x
zespoły artystyczne	x		
Dziedzictwo religijne i historyczne			
miejsca, osoby i przedmioty kultu			x
święta, odpusty, pielgrzymki			x
tradycje, obrzędy, gwara			x
legendy, podania i fakty historyczne			x
ważne postacie historyczne			x
specyficzne nazwy		x	
Obiekty, tereny, infrastruktura			
działki pod zabudowę mieszkalną			x
działki pod domy letniskowe			x
działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemyśle		x	
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny)		x	
place i miejsca publicznych spotkań			x

miejsca sportu i rekreacji			x
zwodociągowanie wsi			x
skanalizowanie wsi			x
Gospodarka, rolnictwo			
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		x	
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	x		
przetwórstwo rolno-spożywcze		x	
grupy producenckie i organizacje rolnicze		x	
rzemiosło artystyczne		x	
Sąsiedzi i przyjezdni			
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto)			x
ruch tranzytowy w związku ze szlakiem komunikacyjnym			x
przyjezdni stali i sezonowi			x
Instytucje			
placówki opieki społecznej	x		
szkoły	x		
świątlica wiejska			x
dom kultury		x	
biblioteka wiejska	x		
Ludzie, organizacje społeczne			
OSP	x		
stowarzyszenia			x
darczyńcy i sponsorzy			x
kluby sportowe			x

1. PREZENTACJA MIEJSCOWOŚCI

Wieś Najdymowo położona jest nad jeziorem Dadaj na trasie Biskupiec-Bartoszyce, 5 km od Biskupca. We wsi mieszka około 530 osób (stan na 31.12.2020r.). Wieś zamieszkuje w większości ludność napływowa ze wschodu.

Źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w sferze produkcyjno-usługowej, emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej. Na terenie wsi funkcjonuje sklep.

Działający na terenie wsi sołtys i Rada Sołecka pełnią rolę organizacji społecznej. Działalność tej organizacji skupia się wokół pielęgnowania różnych tradycji. Organizowane są liczne imprezy okolicznościowe i sportowe integrujące społeczność wiejską.

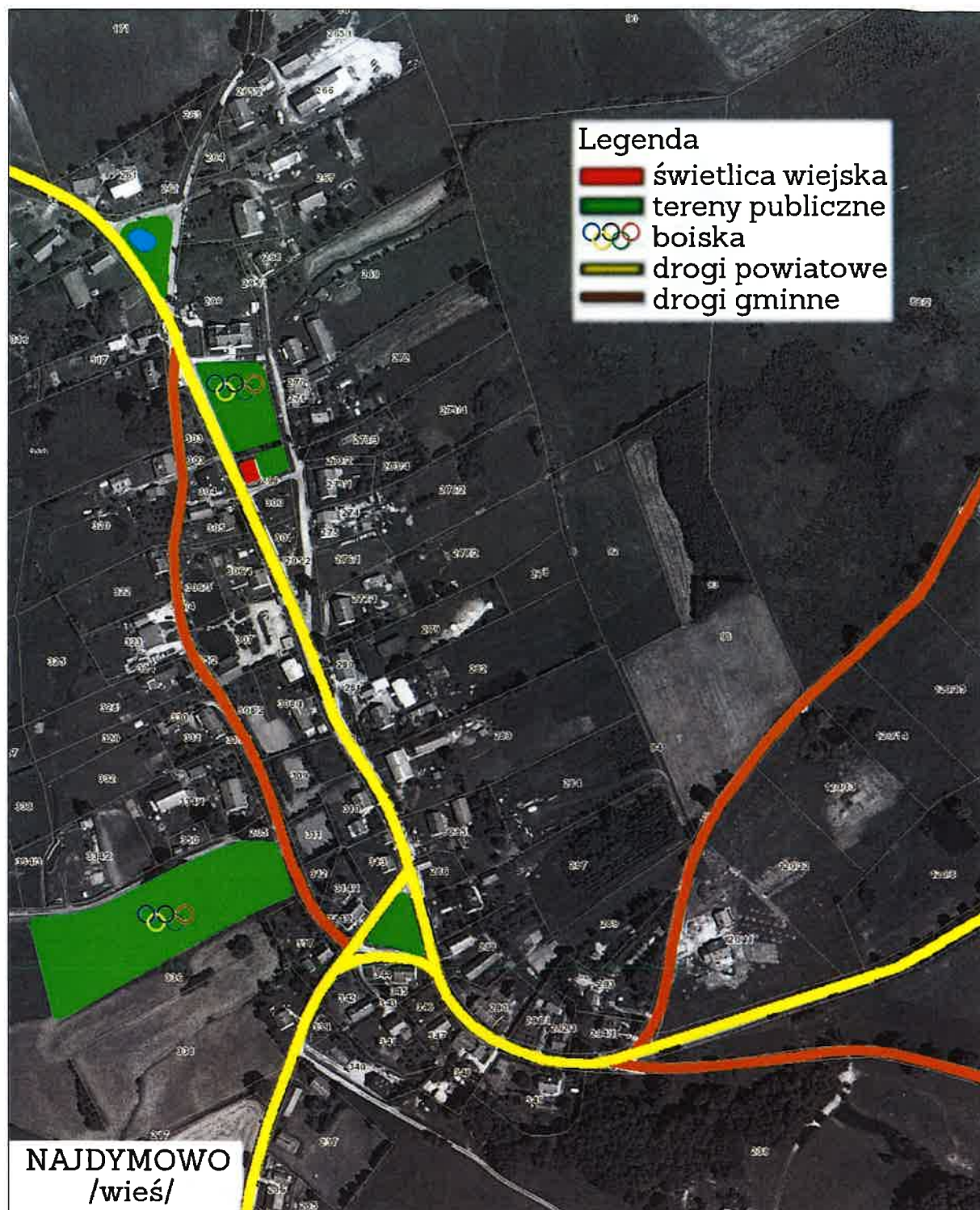
Dużą uwagę poświęca się dzieciom i to dla nich organizuje się :

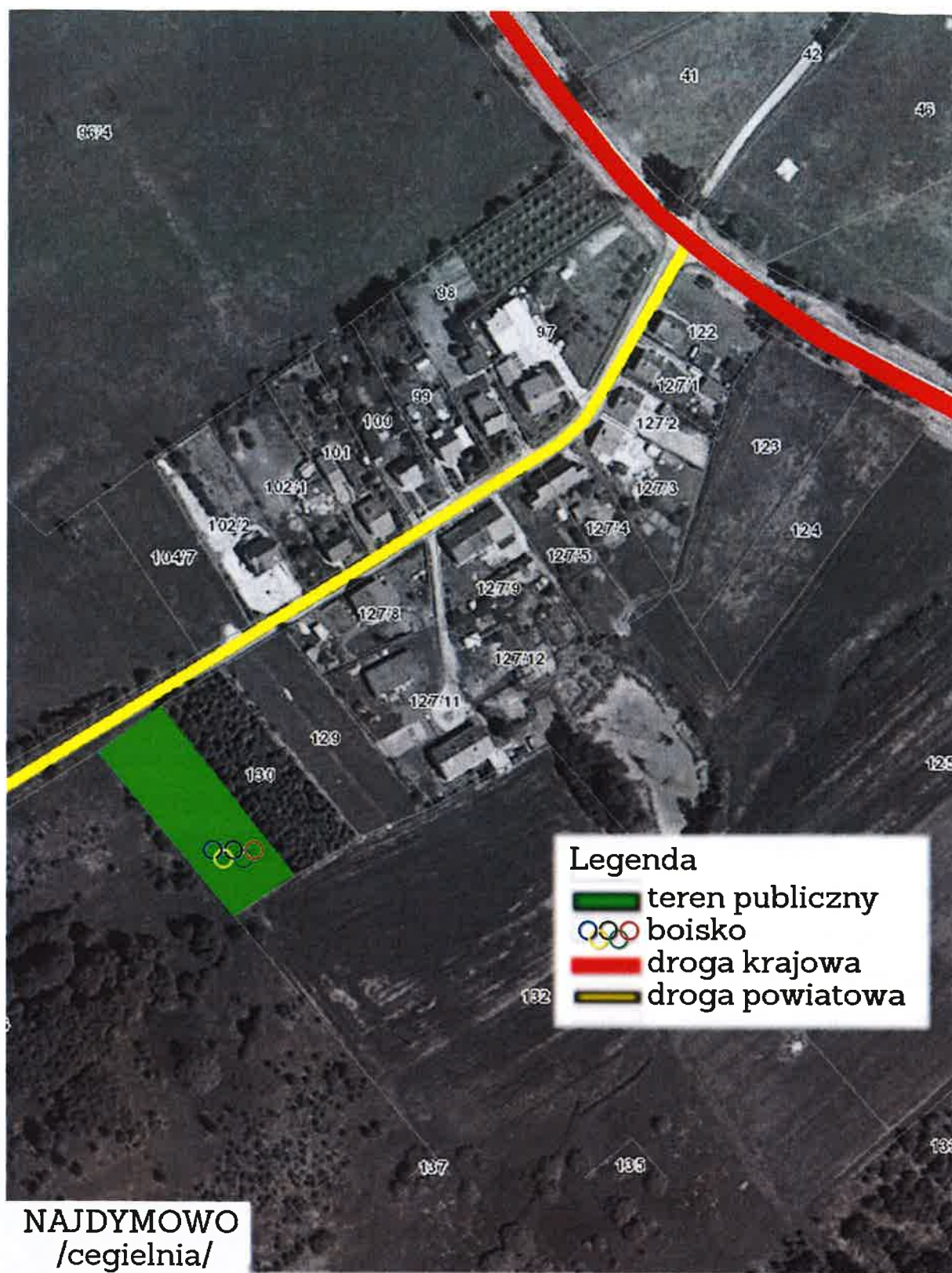
- obchody Dnia Dziecka;
- zabawy choinkowe z konkursami i świątecznymi paczkami;
- organizowanie gier i zabaw w okresie ferii zimowych i wakacji.

Wszystkie imprezy dla dzieci organizowane są przy dużym udziale finansowym sołectwa, rodziców. We wsi działa od lutego 2006 stowarzyszenie „Forum Kobiet” oraz LZS – Tornado.

fot. archiwalne

2. DZIEDZICTWO HISTORYCZNE

Nazwa niemiecka to *Neudims* (zniekształcenie pruskiej nazwy odosobowej, wywodzącej się od nazwiska Prusa Neydima vel Najdyma). Nazwa pochodzi prawdopodobnie od pierwszych osadników, którzy przybyli na te tereny po ujrzeniu dymu. Przywilej lokacyjny Najdymowo

uzyskało 27 grudnia 1380 r. Przywilej ten zaginął i jego treść znana jest jedynie z wypisu pochodzącego z 1702 r. Wieś liczyła 50 włók na prawie chełmińskim, z tego pięć włók sołeckich. Ponadto istniała tu karczma, z której w 1533 r. płacono 2 grzywny czynszu. Po wojnie z lat 1519-1521 leżały odłogiem 24 włóki czynszowe, a do 1533 r. obsadzono jedynie dwie. Zajęli je osadnicy z Mazowsza - Kokowski i Grochowski. W 1783 r. wieś liczyła 39 domów, a w 1820 r. mieszkały 266 osoby, w 1848 r. – 367, w 1939 r. 795. Szkoła powstała prawdopodobnie przed rokiem 1827, językiem nauczania był polski, a religii uczył Maciej Barlewski. W 1935 r. szkoła miała 103 uczniów i trzech nauczycieli. W 1886 r. powstała we wsi biblioteczka polska Towarzystwa Czytelni Ludowych. W okresie 1920-1939 działał tu mąż zaufania Związku Polaków w Niemczech.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Oprócz typowych elementów dla krajobrazu warmińskiego, jakimi są kapliczki murowane, stanowiące wartość zabytkową i religijną, we wsi znajduje się cmentarz, grób mieszkańców Njadymowa zamieszkujących tereny przed laty. Największym zabytkiem architektury jest piętrowa, dawna szkoła (obecnie dom mieszkalny). Nie zachowały się niestety piękne chałupy drewniane, kalenicowe, konstrukcji zrębowej. Blisko drogi do wsi, na trasie Biskupiec – Czerwonka znajdują się budynki cegielni, kominy oraz wzdłuż drogi domy mieszkalne byłych pracowników dawnej cegielni. W obszar wsi wpisany jest w rejestr zabytków (1996 r.; nr C211; stanowisko miejscowości XIX) osada starożytna.

Niewątpliwą atrakcją turystyczną wsi, jest to, iż zachowała czytelną formę historycznych widlic z rozszerzeniem pośrodku zabudowy wiejskiej oraz charakterystyczne rozwidlenia ulic na obu końcach wsi.

Kapliczki:

- 1.Kapliczka przydrożna, murowana 1861 rok,
- 2.Kapliczka przydrożna, murowana neoklasycystyczna połowa XIX wieku,
- 3.Kapliczka przydrożna, murowana XIX wieku,
- 4.Kapliczka przydrożna, murowana XIX wieku,
- 5.Kapliczka domowa, murowana początek XX wiek

Okoliczne drobne zbiorniki (glinianki) badane były pod względem hydrobiologicznym przez

pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

4. WALORY PRZYRODNICZE

Niewątpliwym walorem jest bliskość jeziora Dadaj, największego jeziora w gminie Biskupiec. Wieś położona malowniczo wśród lasów, gruntów ornych, łąk i pastwisk, otoczona wzniesieniami. Dużym atutem jest starodrzew (liczne gatunki tj. klony, jesiony, kasztanowce). Mieszkańcy starają się zadbać o otoczenie przez zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej, zakładanie ogródków i zieleńców, co podnosi estetykę wsi.

5. UKŁAD MIEJSCOWOŚCI

Najciekawszymi obiektami we wsi są domy mieszkalne, w większości zadbane z odnowionymi zabudowaniami gospodarczymi. Charakterystyczne są trzy rodzaje zabudowy mieszkalnej (murowanej) -dwu, trzy i czteroizbowe. Najczęstszy układ działki to prostokąt o pow. 1500m² lub 3000m². Granice działki zwiężają się ku sobie, ten typ zagospodarowania występuje w większości działek. Układ domostw jest równoległy z wejściem do ulicy. Spotykane jest również wejście od podwórza. Budynki gospodarcze powtarzają układ wedle granicy działki lub równolegle do domu mieszkalnego. Wjazd na działkę, w większości przypadków od lewej strony (najczęściej spotykany typ zabudowy). W wariantach zagrody można zauważyć inny układ budynków gospodarczych (w ilości 1 do 5), lub ich brak. Wyjątek stanowią domy mieszkalne (7), stojące prostopadle do ulicy (wejście po prawej stronie od podwórza gospodarczego). Układ funkcjonalny jest bardzo zbliżony we wszystkich zagrodach. Przed budynkiem mieszkaldnym znajdują się drzewa liściaste (najczęściej – jarzab pospolity, jabłoń domowa, wiśnia pospolita) i iglaste (sosna, świerk, modrzew, żywotnik zachodni, cis pospolity) oraz krzewy ozdobne (berberys Thunberga, tawuła van Houta). Rzadziej przedogródek stanowią byliny, nieliczne zagrody otoczone są żywopłotami. W układzie zagrody wyraźnie zaznaczone jest podwórze gospodarcze.

Budynki mieszkalne Przeważają domy jednokondygnacyjne z użytkowym poddaszem, proste, bez przybudówek, z cegły, otynkowane. Wejścia znajdują się w większości po środku, rzadziej po którejś stronie. Pokryte są dachówką (jeden budynek pokryty jest blachą).

Budynki gospodarcze Zbudowane z czerwonej cegły, czasem połączonej z drewnem (pokryte dachówką lub papą).

6. JAKA JEST MIEJSCOWOŚĆ NAJDYMOWO?

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI	
Co ją wyróżnia?	wieś otwarta, przyjazna, położona w pobliżu największego jeziora Dadaj w Gminie Biskupiec, otoczona lasami, malowniczy krajobraz.
Jakie pełni funkcje?	mieszkaniowe, turystyczne, rolnicze
Kim są mieszkańcy?	w większości to ludność miejscowa oraz napływowa
Jakie są źródła utrzymania?	praca zarobkowa poza wsią, rolnicy, praca zagranicą, emerytury i renty, pomoc społeczna, zasiłki dla bezrobotnych;
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka, stowarzyszenie - „Forum Kobiet”, LZS Najdymowo, Grupa Odnowy Wsi,
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Rada Sołecka, zebrania wiejskie, indywidualne interwencje w Urzędzie Miejskim,
Jak wygląda wieś?	Wieś czysta i estetyczna, liczne kolonie wokół wsi,
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	wieś zwodociągowana, skanalizowana, czyste środowisko, dostęp do internetu
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Powiązania drogowe zadowalające (przyległa droga krajowa nr 57) Niezadowalające połączenia komunikacyjne PKS z okolicznymi miejscowościami,
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	światlica wiejska, spotkania, zabawy, ogniska wiejskie, LZS – zajęcia sportowe (piłka nożna, tenis stołowy, piłka siatkowa, bule francuskie, plaża)

7. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIU POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W miejscowości Najdymowo można wyróżnić trzy obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Jeden obszar stanowi teren w zachodniej części wsi, położony nad jeziorem Dadaj. Bliskość jeziora Dadaj jest niewątpliwym atutem, ze względu na walory przyrodnicze. Brak ogólniedostępnego terenu dla mieszkańców wsi przyległego do jeziora. Pozyskanie dostępu do jeziora i jego zagospodarowanie wpłynie na rozwój miejscowości i więzi lokalnej społeczności. Znajdą tu dla siebie zajęcie miłośnicy sportu i aktywnego wypoczynku.

Drugim obszarem jest teren na którym znajduje się światlica wiejska. Jest to charakterystyczny punkt stanowiący ważną przestrzeń publiczną ze względu na ogólną dostępność. Miejsce to gromadzi mieszkańców bez względu na wiek – dzieci, młodzież, dorosłych oraz ludzi w starszym wieku. Światlice w naszej gminie spełniają funkcję centrum życia społecznego, są miejscem zabawy, nauki, integracyjnych spotkań oraz miejscem, gdzie mieszkańcy rozwijają swoje zainteresowania. Światlica została zmodernizowana, wymaga

jednak dalszego zagospodarowania (poddasze) i wyposażenia.

Ważnymi miejscami Najdymowa są:

- teren przy oczku wodnym, który został zrewitalizowany w 2007r. przez mieszkańców. Miejsce to wymaga jednak kolejnych rewitalizacji i doposażenia, ze względu na zużycie materiałów (konstrukcje drewniane)
- boiska rekreacyjne oraz plac zabaw. Na terenie zlokalizowane są nieatestowane urządzenia stanowiące wyposażenie placu zabaw, które wymagają wymiany.
- teren pod budowę boiska sportowego przy zwartej zabudowie wsi. Teren wymaga zagospodarowania.
- teren pod budowę boiska sportowego i placu zabaw przy zabudowie wsi Najdymowo (cegielnia).
- teren na skrzyżowaniu dróg w centrum wsi, gdzie zlokalizowane jest ujęcie wody z oryginalną pompą.

Wymienione obszary w znaczący sposób sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych. Kompleksowo zagospodarowany obszar stanowi ważny element w procesie integracyjnym mieszkańców.

II. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI (ANALIZA SWOT)

Przeprowadzenie analizy zasobów jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji.

Na jej podstawie opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i jego mieszkańców.

Poniżej zamieszczono podsumowanie sytuacji rozwojowej wsi Najdymowo.

<i>Mocne strony</i>	<i>Słabe strony</i>
• położenie nad jeziorem Dadaż • przeważająca liczba mieszkańców wsi to osoby młode chętne do działania i poprawy stanu życia na wsi; • ogromna motywacja i chęć do działania wszystkich mieszkańców wsi; • posiadanie świetlicy wiejskiej; • dysponowanie terenami pod lokalizację infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, • wysokie walory krajobrazowe (jezioro, lasy); • duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych,	• konieczność kontynuowania remontu świetlicy wiejskiej oraz uzupełnienie wyposażenia; • brak ośrodków kultury – przedszkola, biblioteki, kawiarenki internetowej; • bezrobocie, wymuszone wyjazdy zagranicę do pracy; • brak miejsc do uprawiania sportu; • brak bazy turystycznej; • słabo rozwinięta agroturystyka; • brak kąpieliska wiejskiego;

- walorów turystycznych, wypoczynkowych oraz zasobów dziedzictwa kulturowego; - infrastruktura: kanalizacja, wodociąg, zasięg telefonii komórkowej, telefonia stacjonarna; - zwarta zabudowa wsi jest sprawdzoną gwarancją szybkiego przekazywania wszelkich ogłoszeń i gwarantuje szybką ich realizację; - bliska odległość od Biskupca, drogi krajowej Nr 16 i dużej aglomeracji (Olsztyn);	- słabe połączenia komunikacyjne (transport publiczny); - niedostateczne oświetlenie dróg publicznych; - brak chodników wzdłuż zabudowy; - brak szkolnego przystanku autobusowego (Najdymowo - cegielnia)
Szanse	Zagrożenia
- kontynuacja remontu świetlicy wiejskiej połączony z doposażeniem szansą na organizację czasu wolnego dla młodzieży i dzieci, a także dorosłych mieszkańców wsi; - budowa boisk sportowych do gry w piłkę nożną i siatkową; - budowa placów zabaw; - możliwość organizacji wszelkich spotkań kulturalnych i sportowych, umacniających więzi sąsiedzkie i tradycyjne; - aktywna młodzież i mieszkańcy wsi; - szansa na promocję wsi; - ożywienie życia duchowego i kulturalnego na wsi; - uczestnictwo w programie Odnowa Wsi Warmii i Mazur	- brak rozwoju życia kulturowego i społecznego; - możliwa migracja młodzieży w skutek braku perspektyw i szans rozwoju; - ubożenie społeczeństwa; - słaby wzrost gospodarczy w skali kraju; - słabo profilowane kursy zawodowe dla mieszkańców wsi;

III. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI – JAKIE MA BYĆ NAJDYMOWO?

Wizja rozwoju Najdymowa powstała w wyniku dyskusji mieszkańców i analiz stanu obecnego miejscowości.

WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ma ją wyróżniać?	estetyka i nieskażone środowisko naturalne, rozwój turystyki i agroturystyki, zagospodarowanie terenów sportowo – rekreacyjnych; plaża wiejska, zadbane zieleńce, dobre oznakowanie wsi;
Jakie ma pełnić funkcje?	mieszkaniowe, kulturalno-rekreacyjno-sportowe, usługowe, rolnicze;
Kim mają być mieszkańcy?	zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, podniesiony poziom wykształcenia, aktywna młodzież, przyjaźni dla turystów i przyjezdnych;

Co ma dać utrzymanie?	działalność gospodarcza, agroturystyka, turystyka, praca w sferze produkcyjno – usługowej, we wsi i poza wsią;
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	integracja organizacji działających we wsi, stowarzyszenia, aktywni mieszkańcy zarówno młodzież jak i dorośli;
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	okresowe spotkania i zebrania wiejskie, spotkania z władzami gminy, współpraca z sąsiednimi miejscowościami, zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami.
Jak ma wyglądać wieś?	wieś przyjazna, estetycznie zagospodarowane posesje, remont budynków, utrzymanie w czystości wsi, założenie skwerów zieleni, zagospodarowane miejsca służące rekreacji i wypoczynkowi;
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	czyste i przyjazne środowisko, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych;
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	połączenia PKS, busy, modernizacja i remonty dróg, oświetlenie dróg, budowa chodników;
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	zajęcia w świetlicy wiejskiej, zajęcia sportowe, kawiarenkę internetową, plac zabaw; udział w imprezach wiejskich.

Dlaczego chcemy odnowy miejscowości?

- nasza wieś ma wszelkie szanse rozwojowe - mamy wiele atrakcyjnych turystycznie terenów,
- chętnie powitamy nowych mieszkańców ceniących spokój i kameralność,
- chcemy żyć w pięknym estetycznym otoczeniu,
- chcemy poprawić warunki codziennego życia,
- chcemy zapewnić dobre warunki dla młodych,
- chcemy skorzystać z okazji sfinansowania naszych marzeń np. poprzez środki zewnętrzne

Najdymowo będzie:

- wsią **nowoczesną, bezpieczną i wygodną** – z dobrymi drogami, chodnikami, oświetlonymi ulicami, z dobrymi telekomunikacyjnymi łączami (bardziej dostępny internet), z wieloma nowymi domami,
- **zadbane, porządne, czyste**, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami, dobrze zagospodarowanymi terenami publicznymi - centrami życia społecznego,
- dawało **szansę na wypoczynek, sport i rekreację** dla dzieci i młodzieży (plac zabaw dla dzieci, boisko do gry, miejsca wypoczynku dla całej wsi),

- wsią **zintegrowaną, z aktywną i nowoczesną społecznością** (zadbamy o wysoką świadomość ekologiczną, będziemy jak dotąd organizować wspólne zabawy, festyny, zadbamy ażeby każdy mieszkaniec czuł się ważnym członkiem naszej społeczności),
- wsią **dbającą o zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych**, zachowującą kameralną, przyjazną skalę urbanistyczną, eksponującą otaczający naturalny krajobraz.

NAJDYMOWO:

- **WIEŚ ZADBANA, GOŚCINNA, AKTYWNA, DAŻĄCA DO POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA JEJ MIESZKAŃCÓW.**
- **WIEŚ ZARÓWNO ATRAKCYJNA TURYSTYCZNIE JAK I BĘDĄCA DOSKONAŁYM MIEJSCEM DO ZAMIESZKANIA.**

IV. ARKUSZ PLANOWANIA

Arkusz planowania zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów, oraz konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju miejscowości Najdymowo.

PRIORYTET	CEL	PROJEKT
I. Zwiększenie atrakcyjności wsi	1. Kształtowanie centrum wsi	1.1 Remont świetlicy wiejskiej
		1.2 Zagospodarowanie terenów publicznych
		1.3 Budowa chodników, przebudowa dróg i oświetlenia drogowego
		1.4 Budowa przystanku autobusowego
		1.5 Dopuszenie świetlicy wiejskiej
	2. Infrastruktura rekreacyjna, sportowa i turystyczna	2.1 Budowa placu zabaw
		2.2 Rozbudowa placu zabaw
		2.3 Utworzenie plaży wiejskiej
		2.4 Budowa boiska do piłki nożnej i do piłki siatkowej
		2.5 Budowa grzybka, ławeczek, grilla murowanego

		2.6 Wykonanie pumpracu oraz mini parku
II. Zachowanie dziedzictwa kulturowego	1. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej	1.1 Organizacja imprez integracyjnych, w tym integracja z innymi sołectwami
		1.2 Oznakowanie atrakcji turystycznych
		1.3 Promocja wsi

1. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW

PIORYTRT I. Zwiększenie atrakcyjności miejscowości

Cel 1 Kształtowanie centrum miejscowości.

Ważnym celem dla naszej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również i ich rodzicom, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Jest to ważne dla rozwoju fizycznego jak też emocjonalnego. Jednym z poważnych problemów mieszkańców wsi Najdymowa jest brak miejsca do samodoskonalenia dzieci i młodzieży oraz osób starszych i wykluczonych społecznie; miejsca gdzie będzie stworzona baza informatyczna. Brak takiego miejsca sprawia, że trudniej utrzymać wysoki stopień integracji mieszkańców, praktycznie niemożliwe jest też tworzenie lokalnych organizacji, wspólne obchodzenie różnego rodzaju świąt. Dlatego odnowienie centrum wsi czyli utworzenia miejsca w świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowanie terenów publicznych przyczynią się do rozwoju miejscowości. Natomiast przebudowa dróg i oświetlenia, budowa przystanku autobusowego uczynią wieś bezpieczną, estetyczną i zadbaną.

1.1 Remont świetlicy wiejskiej.

Świetlica w Najdymowie wymaga dalszych nakładów inwestycyjnych. Adaptacja kolejnych pomieszczeń pozwoli na realizację celu, tzn. utworzenie kawiarenki internetowej. Główne prace remontowe obejmowały będą: przebudowa schodów, wykonanie ogrzewania, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, montaż instalacji elektrycznej, wydzielenie pomieszczeń: ocieplenie połaci dachowej, szpachlowanie i pomalowanie ścian i sufitów, wymiana podłóg oraz inne prace remontowe wynikające z analizy stanu technicznego. Planowane jest wyposażenie kawiarenki internetowej w stoliki, krzesła, meble oraz zakup komputerów, aby mieszkańcy mogli się spotykać i korzystać z Internetu. Remont świetlicy wiejskiej pozwoli stworzyć miejsce newralgiczne dla integracji społeczności oraz przyczyni się do rozwoju miejscowości.

1.2 Zagospodarowanie terenów publicznych

Zagospodarowanie terenów zielonych ma zwiększyć atrakcyjność wsi zapewnić mieszkańcom miejsce do spotkań, spędzenie wolnego czasu. Zagospodarowanie zieleni

polegać będzie na zakupie i posadzeniu drzew, krzewów ozdobnych, kwiatów na klombach, montaż ławeczek, koszy na śmieci.

1.3 Budowa chodników, przebudowa dróg i oświetlenia drogowego.

Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz poprawę warunków przejazdu do sąsiednich miejscowości poprzez budowę chodników i zjazdów, poszerzenie jezdni, położenie nowej nawierzchni oraz doświetlenie miejscowości. Budowa chodnika ma poprawić bezpieczeństwo ruchu pieszego (dotąd ruch pieszcy odbywał się poboczami po obydwu stronach jezdni) w zakresie poruszania się miejscowej ludności na odcinku od świetlicy wiejskiej do miejsca zamieszkania.

1.4 Budowa przystanku autobusowego.

W miejscowości Najdymowo (cegielnia) brak przystanku autobusowego dla dzieci i młodzieży dojeżdżających do szkół.

1.5 Doposażenie świetlicy wiejskiej.

Świetlica wiejska tylko wtedy spełniała będzie swoje funkcje, jeśli będzie odpowiednio wyposażona. Planujemy zakup m.in. mebli, krzeseł, stołów i sprzętu informatycznego oraz innych niezbędnych sprzętów. Odpowiednio wyposażona świetlica pozwoli nam na organizację spotkań mieszkańców.

Cel 2 Infrastruktura rekreacyjna, sportowa i turystyczna

Obecnie w Najdymowie znajdują się wyodrębnione miejsca, w których dorośli, młodzież i dzieci mogłyby aktywnie spędzać czas. Jednakże ich stan i wyposażenie pozostawia wiele do życzenia. Utworzenie, odnowienie takich miejsc umożliwi aktywne spędzenie wolnego czasu, uczynić ją atrakcyjnie turystyczną, z których będą korzystały mieszkańcy wsi, sąsiednie miejscowości oraz turyści.

2.1 Budowa placu zabaw.

Mieszkańcy miejscowości Najdymowo (cegielnia) w celu urządzenia placu zabaw planują zakup urządzeń atestowanych, bezpiecznych do zabaw dla dzieci oraz zagospodarować go zielenią.

2.2 Rozbudowa placu zabaw.

Mieszkańcy miejscowości w celu urządzenia placu zabaw planują rozbudować istniejący plac zabaw o zakup urządzeń i zestawów do zabaw dla dzieci oraz zagospodarować go zielenią.

2.3 Utworzenie plaży wiejskiej.

Mieszkańcy planują zagospodarować teren przy jeziorze Dadaj na plażę wiejską. Przed

przystąpieniem do porządkowania terenu należy wykupić grunt i przeznaczyć go pod cele publiczne. Prace będą polegały na: oczyszczeniu terenu, wyrównaniu działki, nawiezieniu piasku, oczyszczeniu brzegów, budowie pomostu, przygotowaniu boiska do gry w piłkę plażową,

2.4 Budowa boiska do piłki nożnej i do piłki siatkowej.

Inwestycja polegać będzie na budowie boisk wiejskich. W ramach prac przewiduje się: wymianę gruntu, wyrównanie terenu, materiałów na ogrodzenie, montaż ławeczek, zagospodarowanie zielenią, budowie parkingu.

2.5 Budowa grzybka, ławeczek, grilla murowanego.

Mieszkańcy wsi planują zagospodarować miejsce pod budowę grzybka z murowanym grillem, wiąże się to z zakupem materiałów do budowy grzybka (desek, kamieni, cementu, żerdzi, gwoździ, papy, trzciny, impregnatu, ruszt i innych niezbędnych produktów) oraz przygotowanie placu, postawienie ławeczek, stolików i zagospodarowanie zielenią, budowa pomostu przy oczku wodnym, oczyszczenie oczka.

2.6 Wykonanie pumptracku oraz mini parku

Zagospodarowanie działki 335 obręb 13 Najdymowo gmina Biskupiec, poprzez wykonanie pumptracku oraz mini parku, wyrównanie terenu, usytuowanie ławeczek, wysypanie ścieżek kamieniami, zakup lamp solarowych i dwóch śmietników, doświetlenie terenu.

PIORYTET II. Zachowanie dziedzictwa kulturowego

Cel 1 Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej

Mieszkańcy Najdymowa upatrują szanse swojego rozwoju w rozwijaniu funkcji turystycznej obszaru, poprawie wizerunku wsi, działaniach mających na celu zachowanie walorów krajobrazowych i maksymalnym wykorzystaniu korzystnego położenia. Na pierwszym miejscu stawiają zadbanie o środowisko naturalne, o ogólny wygląd wsi, ale przede wszystkim zadbanie o odpowiedni poziom oferty kulturalnej zarówno dla mieszkańców jak również dla osób przyjezdnych. Celem jest więc podjęcie takich działań, które przyczynią się do stworzenia oferty kulturalnej, która będzie urozmaicała czas turystom podczas odpoczynku oraz mieszkańcom wsi i okolic.

1.1 Organizacja imprez integracyjnych, w tym integracja z innymi sołectwami:

Mieszkańcy wsi dążą do organizowania imprez plenerowych tj.: okolicznościowych i konkursów związanych ze wsią, spotkań, szkoleń i konferencji, pikników i festynów ludowych, święta wsi, patrona strażaków, dożynek, wiejskich oraz zorganizowania imprezy cyklicznej charakteryzującą wieś. Podstawą zorganizowania imprez jest wytypowanie komitetu organizacyjnego, który zajmie się całą organizacją i stworzą

„kalendarza imprez”, który będzie przedstawiał czas, miejsce planowanych imprez.

1.2 Oznakowanie atrakcji turystycznych.

Mieszkańcy chcą uczynić swoją wieś atrakcyjną, poprzez oznakowanie atrakcji turystycznych znajdujących się we wsi, wyznaczenie historycznych, atrakcyjnych obiektów, miejsc wypoczynku, rekreacji, zabawy poprzez oznakowanie jednolitymi znakami.

1.3 Promocja miejscowości.

Mieszkańcy dążą do wypromowania swojej wsi poprzez założenie kroniki wsi oraz założenie strony internetowej, gdzie będą zamieszczane aktualności oraz wydarzenia miejscowości.

2. SZACUNKOWY KOSZT I HARMONOGRAM PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Plan Odnowy Miejscowości Najdymowo obejmuje planowane zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2021-2025.

Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Najdymowo będą:

- środki własne Gminy,
- inne zewnętrzne źródła Finansowania.
- program Odnowy Wsi Województwa Warmińsko – Mazurskiego pn.: „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem w którym warto żyć”
- środki w ramach przynależności do Lokalnej Grupy Działania „Południowa Warmia”

Lp.	Nazwa zadania	Planowany harmonogram realizacji zadania	Szacunkowy koszt realizacji zadania w zł.	Źródła pozyskania środków
1.	Remont świetlicy wiejskiej	2021-2025	250 000	Środki zew., Budżet Gminy
2.	Zagospodarowanie terenów publicznych	2021-2025	5 000	Środki zew., Budżet Gminy
3.	Budowa chodników	2021-2025	280 000	Środki zew., Budżet Gminy
4.	Przebudowa dróg	2021-2025	1 000 000	Środki zew., Starostwo Powiatowe, Budżet Gminy
5.	Oświetlenie drogowe	2021-2025	70 000	Środki zew., Starostwo Powiatowe, Budżet Gminy
6.	Budowa przystanku autobusowego	2021-2025	15 000	Środki zew., Budżet Gminy

7.	Budowa placu zabaw	2021-2025	15 000	Środki zew., Budżet Gminy
8.	Rozbudowa placu zabaw	2021-2025	25 000	Środki zew., Budżet Gminy
9.	Utworzenie plaży wiejskiej	2021-2025	70 000	Środki zew., Budżet Gminy
10.	Budowa boiska do piłki nożnej i do piłki siatkowej	2021-2025	50 000	Środki zew., Budżet Gminy
11.	Budowa grzybka, ławeczek, grilla murowanego	2021-2025	10 000	Środki zew., Budżet Gminy
12.	Wykonanie pumpracu oraz mini parku	2021-2025	150 000	Środki zew., Budżet Gminy
13.	Organizacja imprez integracyjnych	2021-2025	3 000/rok	Środki zew., Budżet Gminy
14.	Oznakowanie atrakcji turystycznych	2021-2025	1 000	Środki zew., Budżet Gminy
15.	Promocja wsi	2021-2025	1 000/rok	Środki zew., Budżet Gminy
16.	Wyposażenie świetlicy wiejskiej	2021-2025	25 000,00	Środki zew., Budżet Gminy

V. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU I ZARZĄDZANIE

Harmonogram wdrażania wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie. Harmonogram został uzupełniony o arkusz planu krótkoterminowego, w którym mieszkańcy wsi dokonują wyboru najbardziej pożądaných projektów, kierując się jednocześnie możliwościami finansowymi oraz zdolnościami organizacyjnymi.

Realizacja większości elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

ARKUSZ PLANU KRÓTKOTERMINOWEGO

Pytania dotyczące projektu	Propozycje projektów	Czy nas na to stać?		Hierarchia
		organizacyjnie	finansowo	
Co nas najbardziej zintegruje?	Praca na rzecz wsi	tak	tak	4
	Organizacja imprez	tak	tak	9

Na czym nam najbardziej zależy?	Poprawa estetyki wsi	tak	nie	5
	Rozwój wsi	tak	nie	6
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak miejsc, w których można spędzać wolny czas	tak	nie	7
	Brak plaży wiejskiej, zniszczone drogi	nie	nie	8
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Pozyskiwanie funduszy na rozwój wsi	tak	-	1
	Zintegrowanie mieszkańców	tak	-	2
Co osiągniemy najłatwiej?	Prace społeczne	tak	-	4
	Dobre pomysły	tak	-	3